



RĪGAS DOMES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS  
**PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBAS PĀRVALDE**

Tālrunis 67105816, e-pasts: pad@riga.lv  
www.rdpad.lv

**Ainavu tematiskā plānojuma  
paplašinātās darba grupas sanāksme**

**PROTOKOLS**

2016. gada 27. maijā

Rīgā

Nr. 5

Rīgas domē, Rātslaukumā 1, Sēžu zālē  
Sanāksme tiek atklāta plkst. 9.40

**Sanāksmi vada:**

**Ilze Purmale** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja, direktora vietniece pilsētvides attīstības jautājumos.

**Sanāksmē piedalās:**

**Inese Sirmā** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas vadītāja, pārvaldes vadītāja vietniece;

**Māra**

**Liepa-Zemeša** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas vadītāja vietniece;

**Karīna Jansone** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā teritorijas plānotāja;

**Lauma Līdaka** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā projektu vadītāja teritorijas plānošanas jomā;

**Jānis Saulītis** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenais ĢIS speciālists – teritorijas plānotājs;

**Gunta Bičevska** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā ĢIS speciāliste – teritorijas plānotāja;

**Iveta Staša-Šaršūne**

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Vēsturiskā centra plānošanas nodaļas vadītāja;

**Ivars Millers**

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas eksperts teritorijas plānojuma jomā;

<b>Elīta Šveica</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālpilnojumū nodaļas vadītāja;
<b>Jelena Šehovcova</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālpilnojumū nodaļas vadītāja vietnieka p.i.;
<b>Kristaps Niedols</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālpilnojumū nodaļas transporta infrastruktūras plānošanas inženieris;
<b>Guna Jankovska-Galzone</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālpilnojumū nodaļas vides pārvaldības galvenā projektu vadītāja;
<b>Ingrīda Žubure</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālpilnojumū nodaļas vides pārvaldības galvenā projektu vadītāja;
<b>Guntars Ruskuls</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītājs, pārvaldes vadītāja vietnieks;
<b>Andris Ločmanis</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas galvenais telpiskās attīstības plānotājs-GIS eksperts;
<b>Viktorija Priļenska</b>	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta praktikante.

#### **Citu institūciju / organizāciju pārstāvji:**

<b>Regīna Bula</b>	Rīgas pašvaldība aģentūras “Rīgas pilsētas arhitekta birojs” direktora vietniece;
<b>Dina Krūka</b>	Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas Teritorijas apsaimniekošanas un attīstības nodaļas vecākā referente;
<b>Jānis Lejnīeks</b>	Rīgas Austrumu izpilddirekcijas Nekustamā īpašuma nodaļas ekonomikas attīstības projektu vadītājs;
<b>Kristīne Cimermane</b>	Rīgas pilsētas būvvaldes Arhitektu un teritorijas plānotāju nodaļas galvenā ainavu arhitekte – teritorijas plānotāja;
<b>Lolita Sarma</b>	Rīgas pilsētas būvvaldes Arhitektu un teritorijas plānotāju nodaļas vadītāja;
<b>Dace Granta</b>	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija;
<b>Ilze Rukšāne</b>	Latvijas Ainavu arhitektu biedrība;
<b>Anita Zariņa</b>	Latvijas Universitāte;
<b>Oļģerts Nikodemuss</b>	Latvijas Universitāte;
<b>Ilze Circene</b>	SIA “METRUM”;
<b>Sandra Plēpe</b>	SIA “METRUM”
<b>Laura Šterna</b>	SIA “METRUM”;
<b>Indra Rubene</b>	Biedrība “Kundziņsala”
<b>Kārlis Ādminis</b>	Vecmīlgrāvja attīstības biedrība;
<b>Gundega Blīgzne</b>	Vecmīlgrāvja attīstības biedrība;
<b>Pauls Jaunzems</b>	Buļļu apkaimes iedzīvotājs;
<b>Vladimirs Morozovs</b>	Fonds “Imantas draugi”;

**Anželika  
Pogodina**

Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrība.

### **Sanāksmi protokolē:**

**Solvita Kalvīte** Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā projektu vadītāja sabiedrības līdzdalības jomā.

### **Darba kārtībā:**

1. Diskusijas atklāšana.
2. Iepazīstināšana ar Ainavu tematiskā plānojuma mērķiem, darba uzdevumu, saturu.
3. Diskusija:
  - 3.1. Rīgas telpiskās struktūras shēma;
  - 3.2. Plānotais apbūves augstums Rīgā.
4. Citi priekšlikumi.

**I. Purmale** atklāj sanāksmi un iepazīstina klātesošos ar saviem kolēģiem.

Šodien mums jau ir ceturrtā paplašinātās darba grupas sanāksme, būs vēl divas. Šodienas tēma ir Ainavas, kas ir jauna tēma attiecībā pret teritorijas plānojumu, jo līdz šim mēs šādā kontekstā neesam runājuši un analizējuši tieši pilsētvides ainavas. Tāpēc būs ļoti interesanti šodien dzirdēt Jūsu domas par šo tēmu, kā Jūs redzat ainavas no plānošanas un arī no pilsētvides lietotāju viedokļa.

**L. Līdaka** sniedz prezentāciju par Ainavu tematiskā plānojuma mērķiem, darba izdevumu un saturu.

**L. Līdaka** sniedz prezentāciju par pirmo diskusijas jautājumu - Rīgas telpiskās struktūras shēma.

**J. Lejnieks:** Jautājums ir par lielveikaliem, jaunie multikulturālie centri. ALFA atpazīstam. Kur tādi ir kreisajā krastā?

**L. Līdaka:** SPICE, kas arī ir kā valsts nozīmes.

**L. Lejnieks:** Kas vēl? Tikai viens austrumu un viens rietumu pusē?

**L. Līdaka:** Tie, kas ir valsts nozīmes, jā. Tie savā starpā sacenšas, kas būs lielāks. Šķiet, ka ALFA jau sesto reizi palielina apjomu. Pērējos šos mezglu punktus veido tirdzniecības centrs. Mēs cenšamies likt uzsvāru uz ielas telpu, kas apvieno vairākus tirdzniecības centrus. Iedzīvotāju aptaujā uz jautājumu, kur iz Jūsu apkāmes centrs, saņēmām atbildes - MAXIMA, RIMI, ELVI tādā vai citā ielā. Cilvēki ikdienā tur ņem pakalpojumus. Mēs nevaram izbēgt, ka veikals tur būs, bet plānā uzsvērt, ka telpa ap šo veikalu ir tas, kas ir jāattīsta kā centrs, nevis pats veikals, kas ir iekšēji noslēgts. Mēs izmantojam kā pirmo āķi. Ja cilvēki tur iet, tad ļoti labi.

**J. Lejnieks:** Savulaik A. Deglava iela tika projektēta kā koncentrēta vieta, kur ir vairāki mikrorajona centri uzvērti uz A. Deglava ielas. Tagad skatos, ka A. Deglava iela ir kā tranzīts, tur nekas neuzveras.

**L. Līdaka:** Kuru posmu Jūs domājat?

**J. Lejnieks:** Neviena centra īsti nav. Vai tad tur nekas neveidosies? Nekas nav plānots?

**L. Līdaka:** Mēs par pamatu vairāk ņēmām esošo. **Ja Jūs sakāt, ka tā varētu būt problēma, iespējams, mums vajag paanalizēt sīkāk.** Varbūt M. Liepai-Zemešai, pētot apka. līmju centrus, ir kāds viedoklis?

**M. Liepa-Zemeša:** Par apkaimju centriem runāsim nākamajā piektdienā. Attiecībā par A. Deglava ielu, secinājums ir tāds, ka tur ir pakalpojumu attīstījušies kaut kādās vietās, bet paši iedzīvotāji neredz, ka tas būtu centrs ne apkaimē, ne Daugavas labajā krastā, tāpēc mēs neesam to iezīmējuši kā nākotnē īpaši veicināmu. Ja ir priekšlikumi, esam atvērti.

**J. Lejnieks:** Secinājums, ka Pļavniekiem un Purvciemam nav savas sejas, centra?

**M. Liepa-Zemeša:** Tā nav. Ir lokālie centri. Shēmā ir redzams, ka arī A. Deglava ielai ir uzvēries lokālais centrs, bet mēs kopā ar iedzīvotājiem neredzam, ka tas ir atzīmējams, kā nozīmīgāks.

**J. Lejnieks:** Secinājums tāds, ja cilvēki gribēs centra sajūtu, viņi brauks uz "ALFA".

**I. Rukšāne:** Ja mēs domājam par lokālas nozīmes centru, vai tas nenozīmē, ka tam būtu jābūt katrā apkaimē? Vai izskatījāt šo iespēju?

**M. Liepa-Zemeša:** Tas ir atsevišķs jautājums, par ko gribam diskutēt nākamajā piektdienā. Secinājums, tāds, - apbūvētajās apkaimēs lielākajai daļai ir izveidojies centrs, kas ir gan iedzīvotāju apziņā, gan vēsturiski pilsētībūvnieciski veidots, gan ap tiem ir veidojušies pakalpojuma objekti. Nākamreiz tiks prezentēts, kurām apkaimē centri ir redzami, un kuras ir tās apkaimes, kurām nākotnē būtu veidojami un attīstāmi, jo šobrīd nav attīstījušies.

**A. Ločmanis:** Kopumā gribu pateikt, ka ļoti laba un daudzslāņaina karte, ko var rādīt arī kartogrāfijas studentiem. Ir mulsinoši, ka valsts nozīmes centrus skatījāties pēc esošajiem, bet tajā pat laikā Jums ir informācija par plāniem un apjomiem. **AKROPOLE nepretendē uz lielāko?** Otrs jautājums – **samulsināja pilsētas nozīmes mezglu punkts Spilves pļavās pie Hapaka grāvja.** Ja sakāt, ka balstījāties uz esošo, tad man nav skaidrs. **Vēl vēlos norādīt – var redzēt, ka ir detalizēta gan Brīvības ass, gan Daugava, bet tai detalizācijai nav tālāka apzīmējuma ne tekstā, ne apzīmējos.**

**L. Līdaka:** Par pēdējo jautājumu. Paskaidrojums ir pie lielceļiem ar uztveres intensitāti. Mēs secinājām, ka galvenās assis un arī lielceļi - var redzēt, ka tiem ir pārtrauktības pakāpes. Secinājām, ka tie ir ļoti dažādi gan jau šī brīža uztverē, kur iet cauri pilsētai, kur ir ātrā pilsētas telpas uzvere un tad tuvojoties centram, samazinās gan atļautais braukšanas ātrums, gan pilsētvides struktūras blīvumam palielinoties, palielinās arī pilsētas telpas uzvere. Tas izriet no šī apzīmējuma. Brīvības ceļa gadījumā, kur Kaļķu iela, Akmens tilts, tur ir vislētākā uzvere, kur ir vēsturiskā apbūve, krustojums ar Daugavu. Tālāk, kur ir Brīvības bulvāris, sākas Brīvības ielas ass, tur uztveres ātrums palielinās, samazinās funkciju daudzums kājām gājēju līmenī ielas telpā un arvien tālāk izbraucot no pilsētas, tas samazinās arvien vairāk. Tas pats ir ar Daugavas ceļu. Ja ieeja no jūras līdz plānotajam Ziemeļu šķērsojumam ir vairāk kuģu

tranzīta satiksme un kuģu ostas telpa, tad Vecrīgas daļā ir mazo kuģtīšu satiksme, laivotāji, burātāji. Pastāv iespēja pārvietoties starp krastiem.

Attiecībā gan par AKROPOLE, gan Hapaka grāvi. Pamatā mēs balstāmies uz iedibināto struktūru, bet mēs balstāmies arī uz to, kas ir plānots. Gan Hapaka grāvja teritorija, kur šobrīd tiek izstrādāts detālplānojums, kur būs gan stadions, gan dažāda sporta infrastruktūra, kas būs neliels pamats sporta attīstībai. Savukārt pie AKROPOLE teritorijas, tur ir pilsētas nozīmes mezglu punkts. Investori sola visu ko – būs lielākais, labākais, populārākais. Par valsts nozīmes mēs gribējam noteikt tos, kas jau ir aprobēti un neveicināt valsts nozīmes attīstības centrus, bet vairāk uzsvāru likt uz pilsētvides vērtībām.

**A. Zariņa:** Kopumā tas izskatās ļoti labs risinājums tam augstāk plānošanas līmenim, ja runājam par ainavu. Visa Eiropas konvencija un tas, ko Jūs minējāt, mēs sākam ar ikdienas dzīvi un ikdienas līmeni. Šeit ir runa par valsts nozīmi, par pilsētas nozīmi. **Kur Ainavu plānojumā parādītos lokālā situācija? Kādās telpiskās vienībās?**

**L. Līdaka:** Process pie Ainavu plāna bija smags. Liels darbs saprast, kā to integrēt pilsētas plānošanā, tajā skaitā, cenšoties iedziļināties citu valstu piemēros, kur ar urbāno struktūru ir dažādi plānošanas objekti un piemēri, bet pieejas ir ļoti dažādas: vieni vairāk plāno zaļās struktūras, mums nācās atrast savu ceļu. Ainavu plāns, mūsaprāt, ir vairāk kā galvas dokuments, kas daļēji teorētiskā līmenī, bet daļēji principu līmenī pasaka, kā mums pilsētā kopumā būtu jāuzvedas. Ir nepieciešami risinājumi, mums ir 11 tematiskie plānojumi, katrs apskata šauru jomu, bet tajā pašā laikā tie ir savstarpēji jāsavienā. Tur ir gan apstādījumi, gan mājoklis, transports, ūdeņi, meliorācija ... no ļoti tehniskām līdz ikdienas lietām, sanāk, ka mēs šajos desmit plānos to ļoti detalizēti apskatām. Sabiedrības līdzdalības process šī teritorijas plānojuma izstrādes laikā ir noticis no pašiem pirmsākumiem, mums katru gadu ir bijuši divi pasākumi, kopā ir saņemti ~ 5000 priekšlikumi, esam tikušies ar ~ 2000 cilvēkiem. Daudzi par to ir runājuši savās ģimenēs, saka, ka pārstāv plašāku interešu loku. Mums ir veidojušās diezgan labas attiecības ar arvien jaunām apkaimju biedrībām, kas spēj domas formulēt. Mēs esam centušies daudz ko iestrādāt citos plānos. Līdz ar to šķīta, ka Ainavu plāns varētu palikt politikas, informējošs plānojums. Vēlreiz nodublēt visas smalkās lietas, kas ir 10 plānos, būtu mulsinoši. Šis ir vairāk kā vispārīgais dokuments, kurš palīdz nodefinēt pilsētas līmeni, lai ļautu tām mazajām iniciatīvām, kas nāca no cilvēkiem, parādīties citos plānos. Tā ir taisnība, ka arī ar cilvēkiem satiekoties un runājot, vairāk ir runa par lokālām lietām, tajā skaitā par caurām bedrēm, par neesošu liftu, par lietām, ko ar teritorijas plānojumu nevaram atrisināt.

**G. Ruskuls:** Tajā pašā laikā, ko es redzēju projektā, ainavu analīze dažādos līmeņos. **Jautājums nākotnē varētu būt saistīts ar būvprojektiem – nākotnē papildus analizēt ainavu.** Protams, uzņēmējiem tā ir lieka birokrātija un savā ziņā viņi formāli izvērtēs, kādā veidā viņi ņem vērā tipisku ainavu ar savu būvprojektu. Tajā pašā laikā, iespējams, ja būs stingrāka lieta, skatos uz projektiem, kuriem jau notiek tehniskie projekti, kuriem jau ir tehniskie projekti, kā Ziemeļu koridors utml., kad tas iet caur apkaimēm, iespējams, ka būtu jāiegremdē, lai atbilstu ainavām. Man liekas, ka tas ir ļoti liels lauks. Līdz ar to speciālistiem, kas studē un strādā šajā jomā, nākotnē ir darba iespējas. **Daudzas lietas apkaimju iedzīvotājiem būtu pieņemamas, ja būtu labāks, atbilstošs dizains.**

**L. Līdaka:** Tematiskajā plānā ir priekšlikums, kādā veidā viedā būtu jāveic ainavas izvērtējums attiecībā uz vizuāli estētisko ainavu, eksperta līmeņa prasības, kas varētu būt lokālplānojuma, detālplānojuma ietvaros obligāti noteiktas. Iespējams, ka atsevišķu

būvprojektu ietvaros arī, bet tur jāskatās apjoms. Otra lieta, kas plānā tiek apskatīta, ir prasības sabiedrības līdzdalībai. Nepieciešams nodrošināt pēc būtības plānošanas dažādos līmeņos sabiedrības informēšanu. Lai izvairītos no problēmām, ka cilvēki nesaprot, kas tas ir, ka tiek paskaidrots, kādam nolūkam ceļš tiek būvēts. Dialogs. **Iespējams, ka jāriko vēl kāda darba grupa un jāskata, kuros plānošanas vai projektēšanas līmeņos tas varētu notikt.** Šobrīd birokrātija ir pietiekami liela un jau šobrīd arhitekti sūdzas par lielo dokumentu apjomu, kas jāiesniedz Būvvaldē. Šis ir vēl diskutējams jautājums.

**O. Nikodemuss:** Es domāju, ka tas tiešām nav labākais risinājums, ja tādu plānojumu apstiprina saistošo noteikumu veidā, bet man liekas, kas **Rīgā ir nepieciešams, un kas ir ļoti daudzās Eiropas pilsētās - apstiprinātas ainavu stratēģijas, vadlīnijas jeb principi. Ainavu tematiskajā plānojumā, ko mēs izstrādājam, tur tie principi ir ierakstīti.** Ja atceros, tur ir Glāzgovas pilsētas vai kādas citas pilsētas principi, kas ir apstiprināti. No vienas puses šie principi ļauj attīstītājiem un plānotājiem droši strādāt, bet tajā pašā laikā šie pamatprincipi ir jāievēro. Ja mēs paskatāmies vēsturisko Rīgas attīstību pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, tad mēs redzam, ka daudzos gadījumos šie pamatprincipi, kas ir bijuši daudzās Eiropas pilsētās, ir bijuši pārkāpti un pēc tam mēs paši saskaramies ar daudzām problēmām. Man šķiet, ka tas būtu risinājums.

Runājot par struktūrshēmu. Jūs teicāt, ka esat skatījušies esošos mezglu punktus. **Plānojuma uzdevums ir plānot nākotnē, kuri var būt tie mezglu punkti, it sevišķi tādā struktūrplānā, kas neuzliek nekādu atbildību, bet tas ir kā signāls attīstītājiem, ka šajā vietā, iespējams, kaut kas notiks.** Ka pilsēta šajā gadījumā atbalsta noteikto rīcību. Klasisks piemērs. Kā Jūs skatāties uz Rīgas domes priekšsēdētāja vārdā nosaukto "Kepku"? Skatoties, kāda interese par šo teritoriju iedzīvotājiem, nākotnē tas var izvērsties par ļoti nozīmīgu rekreācijas mezglu punktu. Es domāju, ka šā veidā, izvērtējot atsevišķas teritorijas, noteikti parādīsies jauni punkti, kas patiešām veicina attīstību.

Par telpiskās struktūras shēmu. Piemēram, ir transporta infrastruktūra, tur parādās zaļie bulvāri. Es saprotu, ka tās ir maģistrālās ielas ar alejveida apstādījumiem. Tas pats Brīvības ceļš no vienas puses ir zaļais bulvāris.

**L. Līdaka:** Minētie plānošanas principi, kas ir padsmīt, tie ir tematiskajā plānojumā iestrādāti un kopumā atzinām, ka vadlīniju veidā šajā plānā ļoti labi varētu iederēties.

**Par struktūrshēmu saprotu, ka mums ar plānoto situāciju ir vairāk jāpastrādā.** Par A. Deglavas ielas kalnu vēl jādomā. Skatos, ka visvairāk diskusiju ir par mezglu punktiem, par plānoto situāciju. Varbūt kolēģi var papildināt.

**M. Liepa-Zemeša:** Primāri jau Stratēģijā ir nedefinētas šīs prioritāri attīstāmās teritorijas, kuras jau ir tās, kur attīstītājam būtu jāskatās, ka tur kaut kas notiks. Attiecībā par struktūrshēmu – balstoties uz Stratēģiju, mēs redzam, ka pilsēta paliks tajā struktūrā, ietvarā, kāda tā ir bez ļoti plašām jaunām apbūves attīstības teritorijām un tāpēc jaunus punktus mēs ļoti uzmanīgi likām šajā shēmā. Vairāk baltoties uz Stratēģijā uzstādīto.

**L. Līdaka:** Par maģistrālajām ielām. Brīvības iela bija izņēmums. Ilgi domājām, vai likt zaļo bulvāri vai nē. Ņemot vērā, ka šai ielai nosacījumi būs specifiskāki, šo mēs varam ielikt un saglabāt, jo tā arī ir kā zaļais bulvāris. Protams, ne visos gadījumos būs iespējams nodrošināt alejveida apstādījumus. Piemēram, Krasta ielu arī esam iezīmējuši kā zaļo bulvāri ar domu, ka tur ir jāveicina publisku funkciju mazāka mēroga veidošanās.

**M. Liepa-Zemeša:** Reprezentatīva funkcija.

**L. Līdaka:** Jā. Ne vienmēr tas nozīmēs divas rindas koku, bet vairāk uztveres mērogs. Būtiski, ka tie ir galvenie pievedceļi pilsētā.

**J. Lejnieks:** Jautājums par bulvāriem. **Mums ir divi bulvāri ārpus centra bulvāriem: Vienības gatve un Brīvības bulvāris. To vajadzētu tā arī eksplīcēt, ka tur nebūs koki, ka tur būs reprezentācijas laukumi.** Cauri Biķernieku mežam – tur būs bulvāris vai mežs? Vārds bulvāris – izcirtīsim daļu meža un iegūsīm bulvāri, ejot cauri Biķernieku mežam. Kā šis korelējas ar transporta plānu? **Vai jums būs tiesības ar šo tematisko plānojumu pateikt, ka tajās vietās, kur ir saucamie zaļie bulvāri, vai transporta speciālisti savā plānā kaut ko no šī visa respektēs?**

**L. Līdaka:** Mēs ceram. Es arvien vairāk esmu pārliecināta, ka par Vienības gatvi stāvēšu un kritīšu un neļaušu kokus cirst. Plānošana vienmēr ir sarunas process, tāpēc šķita būtiski šos principus iestrādāt telpiskās struktūras shēmā, lai ir kaut kāds pamatojums, kāpēc vienu vai otru lietu prasām, tajā skaitā no Transporta plāna, kur primārais uztraukums ir par to, kā mašīnas pa pilsētu pārvietosies. Bet mēs nedrīkstam aizmirst, ka transporta artērijas ir būtiskākie ievadceļi pilsētā un pa tiem pārvietojoties, tas ir veids, kā mēs uztveram pilsētu vai kā sajūtam, ka mēs no tās izbraucam. **Piekrītu, ka bulvāru apzīmējumus varbūt būtu jāmaina uz kaut ko citu, lai nerodas pārpratums, ka mēs mēģinām izveidot konkrētai vietai kaut ko pretdabisku.** Doma bija, ka tie veidojas kā iebraukšanas asis, bet lai tās neveidojas kā caurbrauktuves ar liela mēroga funkcijām, kā apzināti veidota pilsēta telpa.

**G. Ruskuls:** Atsaucoties uz J. Lejnieka teikto, ka ļoti būtiski, lai ainaviskās lietas parādās Transporta plānā, Stratēģijā parādās pārejas, zaļie koridori un skatu punkti. **Vēlos precizēt jautājumu, kur tiks detalizēta Brīvības lielceļa nākotne, izmantošana?**

**L. Līdaka:** Mums ir vispārīgi nosacījumi, kas ir iestrādāti tematiskajā plānojumā. Pie mums strādā A. Roze un Brīvības ceļš ir viņa ideja un tieši pie tā viņš šobrīd strādā, kā varētu detalizēt šos nosacījumus. Mēs par to varam runāt un iespējams, ka tur ir lietas, ko varam iestrādāt.

**K. Ādminis:** Par Vecmīlgrāvi. **Mums ir gara industriālā robeža, ar kuru ir jāsadzīvo. Daudzviet tā ir novecojusi un no ainavas viedokļa tā ir pavisam neainaviska. Ir pētījumi, ka šie betona skati mēdz nomākt. Vai ir domāts to risināt?**

Otrs jautājums. Man ir svarīgi garākas gājēju ielas, kas, cerams, ir plānotas **Vecmīlgrāvī. Kā ir ar gājēju prioritātes ielām?**

**L. Līdaka:** Par prioritārām gājēju ielām būs vai Transporta vai Publiskās ārtelpas tematiskajā plānā. Runājot par Vecmīlgrāvi, pa ielu, pa kuru iet autobuss, un kur blakus ir Ziemeļblāzma, ko atpazīst arī cilvēki ārpus Vecmīlgrāvja, šeit parādās un noteikti būs detalizēts publiskās ārtelpas plānā vai valsts un pašvaldību tematiskajā plānā. Par industriālajām teritorijām, Ainavu plānā ir rakstīts, ka industriālās teritorijas turpmāk ir jāveido samērīga līmeņa labiekārtojumi. Jāsaka, ka šie noteikumi bija domāti strādājošo cilvēku labsajūtai, jo tur ikdienā ir jāuzturas. **Saskaņā ar šo priekšlikumu, mēs varētu iekļaut prasības attiecībā uz vizuālo noformējumu.** Kaut ko tādu varētu ierakstīt.

**O. Nikodemuss:** Jautājums par transformējamām teritorijām. Pēc sniegtās informācijas transformējamās teritorijas tiek parādītas tikai tās, kas tiek transformēta dzīvojamai apbūvei,

vai pakalpojumu apbūvei. Bet visur, kur tiek parādītas industriālās teritorijas, **piemēram, starp Daugavgrīvas ielu un dzelzceļu, kur ir pļavas, tur parādās, ka industriālā teritorija, kas netiek transformēta. Tad sanāk, ka tur audzēs sliekas. Pļava paliek zaļa.**

**L. Līdaka:** Piekrītu. Varbūt šeit vajadzētu balstīties uz risinājumiem, kas būs Rīgas brīvostas tematiskajā plānojumā. Ņemot vērā, ka jau tagad ienāk priekšlikumi attiecībā uz poldera daļu publiskām izmantošanām. **Būtu jāapskatās un tad būtu jānorāda kā transformējama.**

**O. Nikodemuss:** Tas ir **gar Ērgļu dzelzceļu**. Tur ir bijušās mazdārziņa teritorijas, kas nav industriālās teritorijas, bet ir parādītas kā industriālās teritorijas, bet patiesībā ir transformējamās no mazdārziņu uz industriālajām. Šajā gadījumā **transformējamās teritorijas ir parādītas ļoti neviennozīmīgi.**

**L. Līdaka:** Par teritoriju pie Ērgļu dzelzceļa bija tā motivācija, ka tur ir skaidri redzams – ir iezīmēts Teritorijas plānojumā plānotā atļautā izmantošana. Tajā pašā laikā taisnība ir. Tur vairāk ir skaidrs attīstības scenārijs. **Balstoties uz izteikto priekšlikumu, mēs šo varētu precizēt.**

**A. Ločmanis:** Precizēšu, ka vajadzētu padomāt, vai starp **K. Ulmaņa gatvi un lidostu ir industriālā teritorija.**

**L. Līdaka:** Šo pārbaudīsim.

**I. Sirmā:** Komentārs par lidostu. Mums bija Mājokļu pētījums un pētījuma autori neieteica šeit savrupmāju attīstību kā vēlamu šī teritorijas izmantošanas veidu, ņemot vērā, ka ir lidostas ietekme, Rail Baltic. Tas ir diskutējams jautājums, kā šai teritorijai ir jāattīstās. Skaidrs, ka šobrīd tur ir esoša retināta savrupmāju apbūve un ir diezgan daudz neapbūvētas teritorijas. Jāsaprot, kāds ir scenārijs. Šajā gadījumā tā ir industriālā teritorija.

**G. Ruskuls:** Nevēlos saraibināt Ainavu plānojumu, bet vai nav jāskata tādu momentu, kā **otrā līmeņa vārtu telpas?** Piemēram, iebraucot vēsturiskajā centrā pa VEF tiltu. Atceros, Brīvības lielceļam vēsturiskajos notinumos bija akcents pie “ALFA”, kur Ropažu iela sadalās. Vai tas nav aktuāli? Ir citreiz **sajūta, ka Tu iebrauc vēsturiskajā centrā, atkal kā vārti, vārtu loma.**

**L. Līdaka:** Laba doma. **Kopā ar Vēsturiskā centra nodaļu sagatavosim.**

**L. Līdaka sniedz prezentāciju par tēmu – atļautais stāvu skaits.**

Otrs diskusijas jautājums ir par atļauto stāvu karti, kas mums ir jāsaprāt. Jautājums ir tehnisks, bet mums ļoti svarīgs, jo tajā brīdī, kad teritorijas plānojumu piemēros, tas būs ļoti būtisks jautājums, kas skars arī iedzīvotājus.

**I. Sirmā:** Vēlos papildināt, ka šī piedāvātā metode loģiski palielinās nepieciešamību pēc detālplānojumu izstrādes. Tas būs neizbēgami, jo noteikt maksimāli precīzi, ņemot vērā teritorijas plānojumu, mēs pieļaujam kādas neprecizitātes. Kā rezultātā mēs paredzam, ka teritorijas normatīvā regulējumā iestrādātā nepieciešamība pēc detālplānojuma, palielināsies.

**G. Ruskuls:** **Vai būs prasība, kur būs robežas, piemēram, ja ir trīsstāvu un sešstāvu apbūve?** Diez kas nav, ja blakus privātmājai uzreiz ir sešstāvu apbūve. Vai caur detālplānojumu vai apbūves noteikumiem parādās, ka blakus var būt četru vai trīsstāvu māja?



**L. Līdaka:** Es domāju, ka tas būs apbūves noteikumu jautājums. Droši vien, ka tas tiks precizēts. Spēkā esošajā kartē ir šīs teritorijas, kur sakļaujas augsti stāvi un zemi stāvi, bet tomēr ir šī prasība, kur daudzstāvu apbūve nedrīkst būt pie zemesgabala, ja blakus ir privātmāja.

**O. Nikodemuss:** Ja pirms tam mēs runājam par Ainavu tematisko plānojumu un tagad par stāvu skaitu apbūvi, es domāju ka tās lietas iet ļoti cieši kopā, jo **ēku augstums ļoti būtiski nosaka ainavas raksturu. Es piekrītu tam, ka šādā veidā tiek izvērtēts pieļaujama apbūves augstums, bet ļoti diskutējams jautājums ir par to, vai ar detālplānojumu vai lokālpānojumu var tik būtiski mainīt to, kas ir noteikts teritorijas plānojumā.** Ilustrēšu situāciju: tagad skatoties no LU akadēmiskā centra sestā, septītā stāva uz Vecrīgu, ļoti labi redzama Skanstes ielas apbūve. Pašreiz Skanstes ielas apbūve ļoti labi iekļaujas Rīgas vēsturiskajā siluetā. Bet, ja pilsētas kompozicionālajā struktūrā mēs pēkšņi atļaujam uzbūvēt 20 un vairāk stāvu augstas ēkas, tad šīs ēkas, skatoties no Pārdaugavas uz vēsturisko centru, nomāks to vēsturisko siluetu. **Man liekas, ka ir tās teritorijas, kur ar lokālpānojumu un detālplānojumu nebūtu pieļaujama stāvu augstuma krasa palielināšana.** No trīs piedāvātajiem variantiem, kaut kādā noteiktā teritorijā, kas piekļaujas vēsturiskajam centram, **būtu atļaujama tikai norādītās vietās.** Pilsētas perifērijā, jā. Rumbulā tas ir savādāk.

**J. Lejnieks:** Pievienojos O. Nikodemusa kungam. **Ja kaut ko vispār komponē, ir jādod kaut kādas vadlīnijas. Tas variants, ka var tikai norādītās vietā, tās vēl var precizēt, tas būtu mugurkauls, ka ir vispār vērts runāt.**

**L. Līdaka:** Tas attiektos uz tām, ja mēs runājam par virs 12 stāviem. Vai Jūs saskatāt risku arī tajā gadījumā, ja ir iedibināta trīs stāvu apbūve un ar lokālpānojumu iznāk, ka var paredzēt deviņus stāvus?

**O. Nikodemuss:** Šajā gadījumā tas būtu pretrunā ar principiem, kas ir daudzās Eiropas pilsētās iedibināta. Es domāju, ka tālāk tas varētu sekot ar daudziem tiesas procesiem. Balstoties uz Satversmi, būtiski tiek ietekmēta dzīves vide tiem cilvēkiem, kas tur ir dzīvojuši. Piemēram, privātmāja un blakus uzreiz 9 -12 stāvu ēka.

**L. Līdaka:** Tas nav pēdējais brīdis izlemt, bet jāpaskatās, cik daudz ar lokālpānojumu vai detālplānojumu var palielināt. Jautājums – vai par vienu soli varētu palielināt. Vai tas būtu akceptējams? Solis sevī ietver trīs stāvu augstumus. Tikpat labi sešu stāvu vietā var būvēt septiņus, nevis deviņus stāvus, jo ir prasība ievērot apbūves rādītājus. Vai viens solis varētu būt diskutējams?

**O. Nikodemuss:** Katrā vietā tas ir jāskatās individuāli. Viennozīmīgi nevar pateikt. Ir vietas, kur tas problēmas neradīs, bet ir vietas, kur tas varētu radīt nopietnas problēmas. **Ir jāizdomā risinājums, kādā veidā ir iespējams to saskaņot un atļaut stāvu palielināšanu. Vēsturiski Rīgas domei ir nepatīkama pieredze ar stāvu izmaiņām.** Vai ir nepieciešams vēlreiz kāpt uz to pašu grābekli, ko kādreiz ir kāpuši? Par to vajadzētu padomāt.

**L. Līdaka:** Tāpēc gribētu noteikt skaidrus principus, pēc kā tāda palielināšana vispār varētu notikt. Cik tas ir vienkārši izdarāms? No otras puses pastāv risks, ka mēs kādu nesamērīgi aprobežojam ar to, ka mēs nespējam tik precīzi stāvus noteikt.

**I. Sirmā:** Par veco grābekli. Man personīgi otrais variants tieši asociējas ar šo grābekli. Te parādās konkrētas vietas. Neskatoties uz plānotāju, pētnieku ieteikumiem, plānu apstiprina ar pašvaldības lēmumu un vietu saraksts var tikt bezgalīgi papildināts. Tieši šī iemesla dēļ mēs negribētu plānu ar konkrētām norādītām vietām, papildus tam mēs zinām, ka šobrīd ar lokālplānojumu ir iespēja mainīt jebkuru jautājumu: stāvus, zonējumu. Tāds ir normatīvais regulējums, neskatoties uz to, ko mēs teritorijas plānojumā ieliksim. Ja būs šī iniciatīva uzsākt teritorijas plānojuma grozījumus ar lokālpānojumu, ir iespēja to izdarīt. Jautājums – **cik mēs kvalitatīvi un pēc būtības veicam šīs izpēti, sākot ar ainavām, beidzot ar sabiedrības iesaisti. Cik mēs to visu ņemam vērā, no tā ir atkarīgs lokālplānojuma rezultāts.**

**A. Zariņa:** Es varētu piekrist iepriekš teiktajam, ka plānošanai jābūt lielā mērā atvērtai, bet ir vajadzīgi principi. Pēc kādiem principiem plānošana, ņemot vērā ainavu, notiek. Iepriekš tika parādītas tikai lielās, galvenās organizējošās struktūras. No Eiropas Ainavu konvencijas tā nav. Bet tagad ir runa par ikdienu. Viss ir atkarīgs no vietas. Pēc 10 gadiem mainās vērtības, pēc pieciem gadiem var pamainīties vērtības. **Jautājums ir atklāts par principiem ainavu plānošanā. Kā subsidiaritātes princips tiek ievērots, kas ir pamatā Eiropas Ainavu konvencijai. Lēmumus pieņem tie, kuri dzīvo šajā vietā.** Jums visu laiku parādās ekspertu skatījums.

**L. Līdaka:** Tāpēc uzsvars ir vairāk uz procedūrām. Izmainīt kaut ko ārpus tā rāmja, kas būs saskaņots ar sabiedrību teritorijas plānojuma ietvaros, var tikai ar detalizētu plānošanas procedūru. Vai nu ar detālplānojumu vai lokālplānojumu, kas pats par sevi jau ietver šo nepieciešamību atsevišķos gadījumos apspriest gan ekspertu lokā, gan organizēt publisko apspriešanu. Tajā brīdī vajadzētu parādīties iespējai ietekmēt. Tas, ko redzam un saskaramies ikdienā, mums ir jāņem vērā abu pušu viedoklis, jo vienmēr var gadīties vienas pusē viedoklis. Dažos gadījumos jāvērtē. Apkaimju sanāsmēs, piemēram, Vecāķu iedzīvotāji saka, ka viss apmierina, neko jaunu būvēt nevajag, bet gribam veikalus. Tad mēs skaidrojam, ka tā nav pašvaldības funkcija un veikals šeit būs tikai tad, ja būs vairāk cilvēku. Tad ir jābūt vairāk mājām. Tas ir saskaņošanas princips, kam vajadzētu notikt lokālpānojuma vai detālplānojuma izstrādes ietvaros, tāpēc šāda procedūra ir paredzēta.

**J. Lejnieks:** Par subsidiaritātes principu un estētisko novērtējumu. **Piemēram, Spilves pļavas – tur nav, kam paprasīt, neviens pastāvīgi nedzīvo.** Savukārt, ja mēs izvēlamies plānu principu – apbūvi virs 12 stāviem atļaut tur, kur tas nav aizliegts, sakot – neaizliedzam Spilves pļavās, kur arī nekā estētiska nav. **Bet no otras puses tie ir mitrāji, Rīgas īpatnība. Lai nonāktu Bolderājā, jāveic ceļojums caur purviem. Tā ir pilsētas ģeogrāfiska īpatnība.** Bet ja mēs sakām, ka tajos purvos, zemajās pļavās nekā vērtīga nav un izvēlamies principu, ka apbūvēt var tur, kur nav aizliegts augstāk par 12 stāviem, tad uzberam un taisām augstceltnes. Baidos, ka tas nav pareizi.

**L. Līdaka:** Šajā gadījumā uztraukums varētu būt par to, ka nav iespējams precīzi noteikt, kur varētu rasties problēma.

**A. Kalniņa:** Atbilde J. Lejnieka kungam. Mēs strādājām pie ainavu plāna, pie nozīmēm. Pie Rīgas telpiskās nozīmes, kur lēmumu pieņemšana pārsvarā balstās uz ekspertu viedokļiem. **Šajā gadījumā tā būtu Spilve, kur nedzīvo cilvēki un pārstāvniecība no iedzīvotāju puses būtu no organizētām dažādām organizācijām, kā NVO vai iedzīvotāju pārstāvju grupām, tādā veidā organizējot, kādā veidā lēmumi tiek pieņemti.** Es domāju, ka jautājums, cik varat un ir iespēja šādu pieeju īstenot lēmumu pieņemšanā.

**L. Līdaka:** Mums bija diskusija, kā noteikt, cik un kādi eksperti būs vajadzīgi. Katra situācija ir individuāla. A. Kalniņai ir taisnība – gadījumos, kad iedzīvotāju viedoklis trūkst, nepieciešams ekspertu viedoklis. Viena lieta ir estētiskās, otra lieta ir ekoloģiskās ainavas. Kartes ir shematiskas, kas parāda principu. Tur būtu jāvērtē gan Piejūras dabas parks, gan citas lietas.

**A. Ločmanis:** Man liekas saprātīgs trešais variants. Man **gribētos, ka rūpīgi tiktu izanalizētas ostas un rūpniecības teritorijas**, jo osta ir tik liela pilsētas daļa, ka, izvērtējot no ainavu, iedzīvotāju un citiem aspektiem, tomēr **būtu iespēja izdalīt kritērijus, pēc kuriem nebūtu iespējams apbūvēt**. Piemēram, Vecmīlgrāvī ne ar lokālplānpjumu, ne detālplānojumu nebūtu iespējams, aizsegt iedzīvotājiem skatu uz jūru vai Daugavu. Nevar visu ostas teritoriju ielikt, kur nav aizliegts. **Ostas un industriālajām teritorijām būtu jāizstrādā kritēriji un jāņem vērā gan ainavas, gan dzīvojamā apbūve**, būtu jāsadala sīkāk.

**I. Sirmā:** Viedokļi bija ļoti dažādi. Vai tā metode, ko mēs piedāvājam ir akceptējama?

**L. Līdaka:** Es sajutu, ka attieksme ir pozitīvāka pret iedibināto stāvu skaitu. Plašākas diskusijas bija par soli, vai tādā veidā mēs nepanākam pārāk krasas izmaiņas kādā konkrētā teritorijā. **Varbūt par soli ir nepieciešams plašāk diskutēt, kad taps detalizēts šis plāns.**

**I. Sirmā:** Es sapratu, ka uztraukums ir par to, ka šādi torņi var rasties teritorijās ar kultūrvēsturisku nozīmi, kas būtu ar negatīvu ietekmi. To varētu risināt, definējot precīzāk principus vai vadlīnijas, kas ir jāievēro un kuras ir jārespektē, lai neradītu tādus precedentus.

**I. Purmale:** **Vieglāk būs noteikt teritorijas, kurās nav atļauts, nevis teritorijas, kurās ir atļauts paaugstināt stāvus**, tās ir visas kultūrvēsturiskās un apbūves aizsardzības teritorijas, savrupmāju teritorijas - tām ir sava struktūra un zonējums, ko nevajadzētu mainīt. Bet tās teritorijas, kur precīzi nevaram, atstāj atvērtu šo procedūru.

**L. Līdaka:** Tas, ko es sajutu par vēl līdz šim neapgūtām teritorijām, piemēram, Spilvi, Rumbulu, arī jābūt ļoti uzmanīgiem, cik tad stāvus atļaut un kādu stāvu palielinājumu atļaut.

**J. Lejnieks:** **Par Rumbulu** ir pavisam cita situācija. Tur ir Daugavas krasts, bijusī militārā teritorija, **kuru tieši vajag attīstīt un jo ātrāk, jo labāk**. Pretējā gadījumā Dārziņi vispār panīks.

**O. Nikodemuss:** **Pastāv liels drauds, ja katrā detālplānojumā un lokālplānijumā ļaus būtiski palielināt stāvu skaitu**. Iedomājieties, kāda varētu izskatīties vizuālā kompozīcija, ja dos iespēju. Piemēram, ja lielmēroga dzīvojamā rajona vidū ļautu iecelt vienu 15 stāvu ēku. Citā pagalmā vienu 15 stāvu ēku. Beigās Rīgas vizuālā kompozīcija būs tāda, ka ik pa laikam parādīsies viena augstceltne. **Labākajos pasaules piemēros augstceltnes veido noteiktas grupas, teritorijas**. Ainava būtu ļoti fragmentāla.

**L. Līdaka:** Sanāk, ka sadrumstalotos vēl vairāk, nekā šobrīd.

**O. Nikodemuss:** Noteikti. Nebūtu problēmas, piemēram, Rumbulā vai kur ir pilnīgi jauns dzīvojamais rajons. Ja šāda iespēja pavērsies tur, kur ir esošā apbūve un ik pa laikam pacelsies

šāda augstceltne.... **runājot ar ārzemju plānotājiem, arhitektiem, visi saka, ka Rīgas vizuālā, vertikālā, telpiskā kompozīcija šobrīd ir ļoti laba. To mēs ātri varam sabojāt.**

**G. Ruskuls:** Nesen biju Roterdamā, kas izskatās kā Eiropas Amerika. Viņi saka, ka viņiem bija divu veidu bombardēšana: sākumā vācieši, pēc tam arhitekti ar saviem projektiem.

**Par kritērijiem,** ko ielikt. Bez kompozīcijas, kultūrvēsturiskā, ainaviskā viedokļa, **jāatceras par pilsētas mikroklīmatu un pilsētas tīrīšanu, par vēja rozi, valdošajiem vējiem,** lai Daugavas ieleju var no autotransporta tīrīt ārā. Lai nevar sienas būvēt. Tam vajadzētu parādīties.

**M. Liepa-Zemeša:** Man jautājums, atgriežoties pagājušās nedēļas sanāksmē par kultūrvēsturiskajām teritorijām. Tikko runājām, ka pilsētībūvnieciskie ansambļi būs teritorijas, kas būs ierobežojās. Tajā diskusijā bija mazliet savādāki priekšlikumi.

**L. Līdaka:** Šeit tās kultūrvēsturiskās attiecas uz tām mājām virs 12 stāviem. Mazāk varētu ar procedūrām.

**K. Jansone:** Saprotu, ka ideja ir noteikt, ka ar lokālpilnojumumu var palielināt stāvu skaitu virs nākamā soļa, kas noteikts ar detālpilnojumumu. Tas attiecas arī uz kultūrvēsturiskajām teritorijām. Ja atļautais augstums Āgenskalnā ir pieci stāvi, nav jau liegts ar lokālpilnojumumu palielināt līdz 12 stāviem.

**L. Līdaka:** Vēl viena lieta, ko uztvēru, varbūt viens solis nešķiet tik dramatiskas izmaiņas, bet tas, ka ar lokālpilnojumumu var palielināt par diviem, tas jau par daudz. Jebkurā teritorijā, ne tikai apbūves aizsardzības.

**K. Jansone:** Domājot par teritoriju kultūrvēsturisko vērtību un pašai ikdienā mērojot ceļu no Āgenskalna līdz Vecrīgai, šķiet **ļoti būtiski tas, kas iepriekš tika runāts, par izmaiņu ietekmi uz vēsturiski nozīmīgajām teritorijām. Varbūt ne tik ļoti stāvu izmaiņas pašā kultūrvēsturiskajā teritorijā, kā attālākās teritorijās, bet kas ietekmē ainavu.** Tā kā Āgenskalnā ir ar Zunda torņiem, kas ir pilnībā izmainīji sajūtu Āgenskalnā no visiem ceļiem kur iet, ierauga "divus pirkstus". **Vajadzētu kritēriju, apbūves ar augstumu virs 12 stāviem izvietošanai vietās, kur nav aizliegts.** Kā novērtēt ietekmi uz kultūrvēsturiski vērtīgajām teritorijām.

Kā tas saskan ar stratēģiju, kas nosaka, ka mēs virzāmies uz kompakto pilsētu? Parādīsies augstbūves ārpus centra, tas būs pretrunā.

**I. Sirmā:** Atceroties diskusiju par apbūves aizsardzības teritorijām, lokālpilnojumumu gadījumos, kad ir vēlme paaugstināt stāvus, manuprāt, vislabāk darbojas tas, ka jebkādā plānošanas dokumentā ir skaidri nodefinētas tās vērtības, kuras nekādā veidā nedrīkst mazināt. Kas attiecas uz apbūves aizsardzības teritorijām, mums trūkst vērtību definēšana. Ar to bija grūtības arī pētniekiem, kuriem bija pasūtīts ārpakalpojumā vēlreiz inventarizēt šīs kultūrvēsturiskās vērtības, kas ir apbūves aizsardzības teritorijās. Bet ja to varētu izdarīt – gan attiecībā uz ekoloģiskām, gan uz Daugavas telpas vērtībām, ja to var skaidri nodefinēt kā kritēriju, kā principu, kas palīdz lokālpilnojumā argumentēt pasūtītājam, ka ar apbūves augstumu nevar vērtību degradēt. Pie tā ir jāstrādā, jo šobrīd nav skaidri definētas konkrētām telpām konkrētas vērtības.

**L. Līdaka:** Īpaši izdalītajām un unikālajām ir. Tās ir vispārīgas, ne katrai. Ainava ir mainīga un nevaram paņemt tikai tās, kas ir noteiktas. Pārmaiņu process notiek. Cilvēkiem pašiem arī mainās uztvere par dzīves vidi. Piemēram, ja vēl pirms laika gribēja dzīvot tornī, tad tagad negrib. Nekad 100% drošība nebūs.

**R. Bula:** Turpinot šo tēmu. **Bullu sala – starp divām mazstāvu apbūves teritorijām un dabas liegumu pašreiz ir industriāla teritorija, kas ir attīrīšanas iekārtas. Vai tiešām tur varētu pieļaut 24 metru augstu būvniecību?**

**L. Līdaka:** Par šo augstumu mēs arī varam diskutēt. Iespējams, ka mums ir jātiecas ar uzņēmējiem, kas šādas teritorijas veido. Bija doma visur piemērot vienādi. Būvē atbilstoši tehnoloģiskās nepieciešamībām. Iespējams, ka Daugavgrīvas attīrīšanas iekārtas, kuras ir nesen rekonstruētas, vai viņiem vispār ir tehnoloģiska nepieciešamība tik augtu celt?

**R. Bula:** Bet mēs jau runājam par telpisko kvalitāti. Starp divām mazstāvu apbūves teritorijām un dabas liegumu.

**L. Līdaka:** Jūsu priekšlikums būtu – vērtēt apbūves augstumu attiecībā uz tehniskām apbūves teritorijām. Manuprāt, arī šobrīd tās nav nemaz tik zemas tās galvenās ēkas.

**A. Zariņa:** Šī ir tā situācija, kad patiešām tiek ņemta vērā ainava, nevis noteikts īpašums, teritorija. **Ainava nozīmē, ka mēs ievērtējam visu to telpu, kas ir blakus.** Tāpēc ir neskaidrs jautājums – šeit visu laiku ir runa par ainavu mūsdienīgā izpratnē, bet par ainaviskumu, estētisku. Vai labi un skaisti izskatās. Bet **ainavas principi ietver daudz ko citu, kas ietver teritoriju kā veselumu, kopumu,** kuru veido liegums, blakus industriāla teritorija. Nevienā no plāniem tas nav redzams. Ja mēs runājam par Ainavu tematiskā plāna apspriedi, šis noteikti nav Ainavu tematiskais plāns, tas ir struktūrplāns. **Lai atrisinātu problēmu, ir jānedefinē ainavas princips, kuru ir sarežģīti iestrādāt, bet nav neiespējams.**

**L. Līdaka:** Šodien nav apspriede visam plānam, bet lietām, ko gribējām izdiskutēt kopā gan ar oficiālo darba grupu, gan ar sabiedrības pārstāvjiem. Atslēgvārds ir zemāka līmeņa plānošanas dokumenti. Kā notiek lokālplānojuma izstrāde? Ir iesniegums ar vēlmi kaut ko mainīt, kas būs atšķirīgs un sabiedrības akceptēts, piemēram, ar teritorijas plānojumu. Tajā brīdī mūsu kolēģi raksta darba uzdevumu, kurā ietver visas prasības, kas izriet no ekspertu viedokļa un citiem aspektiem. Kas ir jāaizsargā, kas jāņem vērā, pilsētas līmeņa vērtības. Otrs – ir publiskā apspriešana, kur noskaidrot lokālās vērtības no iedzīvotājiem. Tie tiek pārskatīti. Atsevišķos gadījumos ir ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, kur ir ekspertu vērtējums un sabiedrības vērtējums. Es domāju, kāda varētu būt vēl efektīvāka metode? Katrā šajā gadījumā tiek individuāli noteikta paša lokālplānojuma teritorija un vēl individuālās izpētes teritorijas robežas. Tieši šeit parādās tā ļoti individuālā pieeja. Tāpēc es nevaru iedomāties, kā mēs varētu noteikt pa visu Rīgu, nezinot katru konkrēto gadījumu. Varbūt, ka tam ir kaut kādi mīnusi, ka īstais cilvēks neuzzina, nesadzird un nepasaka savu argumentu. **Runa ir par sabiedrības un ekspertu iesaistes kvalitāti, kā mēs to varam celt zemākajos plānošanas līmeņos. Pie tā ir jāstrādā.**

**A. Zariņa:** Varu piekrist, ka pie tā visa ir jāstrādā. Tas ir būtiskāk - tieši par iesaisti un atbildībām no ekspertiem un vietējiem iedzīvotājiem, nekā jautājumi par atsevišķiem stāviem.

**L. Līdaka:** Šis jautājums varbūt nav pati esence Ainavu plānam, bet mēs esam nolēmuši Tematiskos plānojumus visus izdiskutēt, tad šis jautājums likās piemērots.

**I. Purmale:** Vairāk ideju nav?

**L. Līdaka:** Es saprotu, ka ir lietas, kas mums vēl ir atsevišķi jāizdiskutē:

**1) tehniskie risinājumi par stāviem darba grupās;**

**2) par Ainavu plāna risinājumiem - sabiedrības un ekspertu iesaistes formāts un kritēriji līdz rudenim ir jāpapildina ar detalizētāku priekšlikumu.**

**I. Purmale:** Manuprāt, tā ir tā izeja, kā mēs varētu rīkoties tālāk. Teritorijas plānā būs ļoti grūti noteikt kaut ko ļoti precīzu, tāpēc tas koncepts, ko teritorijas plāns nosaka, ka ir šie zemāk plānošanas dokumenti, uz tiem mēs arī balstāmies. Tāpēc **ir ļoti svarīgi tieši kritēriji, principi, kas palīdz šos zemākos plānošanas līmeņa dokumentus izstādāt, pamatot, pieņemt lēmumus.** Iespējams, ka pirmais siets, ir pateikt, vai lokālpānojuma izstrāde ir atbalstāma pēc būtības. Pēc tam jau vērtējot konkrēto risinājumu, izpētes, priekšlikumus.

Saku Jums lielu paldies. Šodien mums tiešām bija daudz labu ideju un mums ir daudz informācijas pārdomām. Darbs turpinās.

Atgādinu, ka mājas lapā [www.rdpad.lv](http://www.rdpad.lv) sadaļā Laika skala ir pieejami iepriekšējo sanāksmju protokoli un saite uz sanāksmju ierakstiem.

Sanāksme tiek slēgta plkst.11.50.

Sanāksmes vadītāja,  
Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta  
Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja,  
direktora vietniece pilsētvides attīstības jautājumos

I. Purmale

Sanāksmes protokolētāja,  
Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta  
Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas  
Galvenā projektu vadītāja sabiedrības līdzdalības jomā

S. Kalvīte